OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 77. ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . . ƒ 7.50
„ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ Buitenbezittingen. . . „ 10.—
„ „ „ Nederland. . . . . „ 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 26 SEPTEMBER.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 21sten September 1859 N°. 76.

Bij Koninklijk besluit van den 17den Julij 1859, No 70, is de heer O. J. Trüter Senior, Consul der Nederlanden voor de Kaapstad en district, benoemd tot Consul-generaal voor alle Britsche bezittingen in Zuid-Afrika.

Bij besluit van Z. Exc. den Gouverneur-generaal van 20 September 1859 No. 3 is bepaald, dat een tweede veldtogt tegen het rijk van Boni zal ondernomen worden, en dat de magt voor deze expeditie voor zooveel de landmagt betreft, zal bestaan uit.

het geheele 4de en 11de bataillon respectivelijk van Samarang en Batavia.

een escadron cavallerie, waarvan ³/₄ van Salatiga en ¹/₄ op Celebes aanwezig.

eene halve drie-ponds batterij met vier handmortieren, op Celebes aanwezig.

eene sectie bespannen houwitsers van 12 duim, van Salatiga en eene halve compagnie sappeurs op Celebes aanwezig, benevens de voor deze troepenmagt benoodigde staven administratie en hospitaalpersoneel;

met de waarneming der betrekking van auditeur-militair bij den krijgsraad te velde wordt belast Mr. W. Tadema, griffier bij den ommegaanden regter in de 2de afdeeling op Java.

Bij besluit van Z. E. den Gouverneur generaal van den 20sten September No. 4 is benoemd tot commandant en chef der Bonische expeditie, tevens commissaris voor de leiding der politieke zaken tot de vereffening der geschillen met Boni en hetgeen daarmede in verband staat, de luitenant-generaal J. van Swieten, commandant van het O. I. leger.

Bij hetzelfde besluit is de kolonel der infanterie J. A. Waleson, thans commandant en chef der Bonische expeditie, wiens gezondheids-toestand in den laatsten tijd te wenschen overliet, benoemd tot commandant der 3de militaire afdeeling op Java.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek eervol, uit 's lands dienst, de ondermeester bij de gouvernements lagere school te Menado H. Vierdag.

Op zijn verzoek, eervol wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de opziener der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken L. L. A. du Bois.

INGETROKKEN:

Wegens ziekte, de benoeming van den ambtenaar A. S. Warmolts, tot adsistent-resident van Tanah Datar, en hem te stellen in het genot van wachtgeld.

BENOEMD:

Tot adsistent-resident van Tanah Datar (Padangsche bovenlanden), de adsistent-resident van Ajer Bangis en Rau L. B. van Polanen Petel.

Tot adsistent-resident van Ajer Bangis en Rau, de adsistent-resident van Agam F. Schenck.

Tot secretaris der residentie Padangsche bovenlanden (Sumatra's Westkust), de eerste commies ten burele van den gouverneur van Sumatra's Weskust J. C. van Schuijlenburch.

Tot derden commies bij het postkantoor te Weltevreden W. A. Servatius, vroeger klerk ter Algemeene secretarie.

BEVORDERD:

BIJ HET BINNENLANDSCH BESTUUR TER SUMATRA'S WESTKUST.

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse Mr. W. A. Hennij.

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse J. Blaaupot.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van adsistent-resident van Agam (Padangsche bovenlanden), de controleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatra's Westkust. H. J. J. Gout.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland aan den majoor der infanterie P. G. A. Anemaet.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het regiment Oost-Indische cavallerie, de tweede luitenant F. A. T. Köhler, van het regiment.

BEVORDERD:

Tot eers'en luitenant bij het regiment Oost-Indische cavallerie, de tweede luitenant H. K. E. Perié, van het regiment.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand October op den 3den en 18den.
„ „ „ November „ „ 2den „ 18den.
„ „ „ December „ „ 3den „ 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 27sten September 1859.

Bij den heer Deeleman in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 28sten September 1859.

Voor het Locaal van de weeskamer alhier van het gebouw geoccupeerd wordende door dat kollegie en de daarbij behoorende bijgebouwen, alsmede van diverse boedels.

Op Donderdag den 29sten September 1859.

Bij den kapitein Benschop in de stad van meubelnire goederen, en daarna bij den arabier Sech Aboe Bakar bin Alie bin Achmat Assebedie van diverse goederen.

Op Vrijdag den 30sten September 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin kamp. van diverse goederen behoorende tot de firma Adam & Co. (1196)

DE KUSTVAARDER VAN KAAP FREHEL.

I.

De haven eener zeeplaats heeft veel overkomst met eene drijvende stad, die, zoo goed als eene andere stad, hare wijken heeft waar de groothandel zetelt, hare straten die het verblijf zijn van den kleinhandel, alsmede hare verlatene buitenwijken. De rijkdom ziet er zich vertegenwoordigd door de groote, sierlijk geschilderde schepen, met hoog tuig en gekoperde huid, welk, door middel van stevige kettingen bevestigd, langs de kaden geschaard liggen; de middelstand door kusters van allerlei soort, — vaartuigen van den tweeden rang, als: brikken, schoeners, visscherspinken met getaande zeilen, allen met eene goede laag teer bedekt. Laatstelijk zijn de kleine, naam- en vormelooze vaartuigen, die geene andere ligplaats hebben dan de afgelegene modderbanken waarop men dezelven doet loopen, het beeld der armoede die zich schuil houdt. Tot deze laatste klasse behoorde eene ellendige boot met sloepstuig, op welker achtersteven eene onbekwame hand, ongetwijfeld die van den schipper zelven, getracht had met witte verw den naam van *Victorine* te schilderen. Of het den schilder aan plaats ontbroken had, dan wel dat hij het voor hem te moeijelijke werk niet ten einde had kunnen brengen, wij weten het niet; maar hij had de laatste letter achterwege gelaten. De letters waren voorts van zeer ongelijke grootte en vorm, en ten overvloede had het zeewater er de benedenhelft van uitgewischt. Niettegenstaande dat de naam der sloep alzoo bijna niet meer te ontcijferen was, bevond zich onder de havenbewoners te Sint-Malo niemand, die de *Victorine* en Jean-Marie Domeneuc, haren schipper, niet kende. Deze was een jongman van rijzigen bouw, en uiterst stil van aard; sedert drie jaren worstelde hij met geestkracht tegen de stormen der zee en de onspoeden des levens. Dag en nacht bragt hij door met het overbrengen van eene lading hout, steenen of fijn zand van de banken der reede, naar de haven van Sint-Malo. Hij keerde evenwel zonder lading terug naar zijn dorp, diep verborgen in eene der baaijen die de zee, voortgezweept door de weste winden, langzamerhand gevormd heeft langs de rei van rotsen welke zich van de monding der Rance tot aan Kaap Frehel uitstrekken. Telkens wanneer Jean-Marie terug kwam werd hij door drie of vier jonge kreeftenvangers of strandvonders met vreugdekreten begroet. In deze verlatene kreek, waar men niets zag dan hier en daar een armzalig visschersschuitje, had de *Victorine* bijna eenig voorkomen, en de kleine vagebonden van het gehucht vochten om de eer wie het eerst aan boord zou zijn om Jean-Marie het zoute water uit het ruim te helpen pompen, dat vrij overvloedig door de naden van de planken naar binnen drong.

Eens was Jean Marie bezig met het schikken van eikentakkebossen en jonge plant-olmen in zijne sloep, in welk werk hij werd bijgestaan door een scheepsjongen; die met hem voer zonder ander loon dan zijn dagelijksch brood. Het getij was laag, de zon spiegelde zich op het nog natte zand, en de *Victorine*, die digt bij de rotsen op strand was geloopen, geleek een bruinvisch, dien een terugwijkende golf verraderlijk op het drooge heeft laten liggen. Het was in de maand Julij en zeer warm; het zweet parelde op het voorhoofd van Jean-Marie, en zijn scheepsjongen had al het uiterlijk van eene groote kreeft, zooals men ze daar op de kusten vangt, en die gekookt is om naar Parijs gezonden te worden. Terwijl de equipage van de sloep, alles en alles een man en een kind, zich alzoo dapper in den zonneschijn weerde, riep een fijn stemmetje uit de verte: — Hei daar! Jean-Marie, hoort gij niet!....

Ofschoon iedereen op de kust van Bretagne Jean-Marie heet, keerde Jean-Marie Domeneuc zich schielijk om, zonder nogtans den zwaren takkebos neder te leggen, dien hij in de handen hield; de scheepsjongen ging zitten, droogde zijn gelaat af en maakte van dit oogenblik van oponthoud gebruik om de armen eens over elkander te slaan. — Kijk, zeide de knaap het is de groote *Victorine*, de dochter van den kommies.... Waar loopt die zoo heen met hare parapluie? — Het was in der daad *Victorine*, de dochter van den tolkommies; Jean-Marie had hare stem herkend. Zij kwam naar de sloep toe, met opgestoken parapluie om zich tegen de zon te beschutten, terwijl zij met behoedzaamheid het voetje op de met nat zeegras bedekte steenen nederzette. Eene groote, sneeuwwitte muts beschermde haar frisch en bloeijend gelaat, dat vrolijk afstak tegen haar gitzwart haar; zij ligtte haren japon een weinig op om hare fijne schoentjes, die van voren met een blinkenden, stalen gesp prijkten, met meer zekerheid op de glibberige rotsen neder te zetten. Toen het jonge meisje evenwel zoo ver voortgeloopen was dat het slik niet lanaan hare voeten weêrstand bood, moest zij hare poging opgeven, en begon zij Jean-Marie op nieuw te roepen. Deze wierp eindelijk den takkebos op den grond, en ging *Victorine* met groote schreden te gemoet, zonder die evenwel veel te verhaasten.

Op de VENDUTIE.

Van Dingsdag 27 September.

BIJ

A. H. DEELEMAN,

zal nog worden verkocht voor rekenig van wien zulks moge aangaan.

S. & C. N°. 605, 610. 2 kisten à 50 stuks $^{6}/_{4}$ RUW CALICOTS beschadigd aangebragt per het Ned. schip *Java Coerier*, kapitein G. DIEPERING. (1214)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 28sten September 1859.

Van HET GEBOUW thans in gebruik zijnde van de WEESKAMER, met daaraan belendende VIJF PAKHUIZEN te zamen een perceel vormende bij uitstek gunstig gelegen voor den handel; een en ander toebehoorende aan de minderjarige kinderen van den heer N. COBLIJN.

Nadere informatien te bekomen bij de firma.

(1108) L. G. VAN LAKERVELD & CO.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 30sten September a. s.

IN HET VENDU-LOCAAL VAN

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Voor rekening van de Heeren ADAM & CO.

VAN EEN FACTUUR ENGELSCHE GOEDEREN betaande uit:

STAAF IJZER.
HANGSLOTEN.
Gekleurd en wit GLIMMEND KATOEN.
GINGANG.
Een fraai groot KARPET, lang 24½ voet, bij 19½ breed.
Een d°. d°. lang 23½ voet, bij 17 voet breed.
Een d°. d°. „ 25½ „ „ 16½ „ „
Kleinere KARPETTEN van verschillende grootte.
ALCATIVEN.
RONDE KARPETTEN.
Fraai bewerkte SOFAKUSSENS.
WAGENTUIGEN met pleet en koper gemonteerd voor 4 en 2 paarden.
Een KARIKELTUIG, compleet.
MAILKOFFERS.
KROON- HANG en TAFEL LAMPEN.
GRASMESSEN (arits.)
WIT DRILL voor pantalons.
IJZEREN LEDIKANTEN.
Gedruktgebloemd FLUWEEL.
1 kist MODEWAREN.
GORDIJNGOED.
IJZEREN SPIJKERS van verschillende dimensien.
IJZEREN DEURSLOTEN.
WITTE ZAKDOEKEN.
LINNEN HANDDOEKEN. (Turksch model).
REGEN JASSEN.
SUPERIEURE HEEREN HEMDEN.
MERINOS BORSTROKKEN.
TOILET SPIEGELS.
DUBBELLOOP JAGTGEWEEREN in mahonijhouten kistjes compleet.
BATIST.
JACONET DAMES JAPONNEN.
WAGEN-VEEREN en ASSEN, met OLIEBUSSEN.

voorts nog:

Een Fransch FACTUUR zeer fraai en naar den laatsten smaak bewerkte BIJOUTERIEN.
Eene partij PUIKE MADERA, PORT- en CHAMPAGNE WIJN, op heele en halve flesschen.
JAPANSCHE KAARSEN.
IDEM ZAKKIJ.
AMERIKAANSCHE KLOKKEN.
Versche EDAMMER KAZEN.
WITTE PORCELEINEN BLOEMPOTTEN.
ID. ID. EETSERVIEZEN.
HAGEL.
ROODE WIJN in kisten van 1 en 4 dozijn.
KAMFERHOUTEN KOFFERS.
JAPANSCHE KOPJES en SCHOTELTJES.

(1179) **NB. de goederen zullen daags te voren te zien zijn.**

OP DE VENDUTIE.

Van den 30sten September a. s.,

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

9 BALEN BESCHADIGDE LIJNWADEN, aangebragt per Nederl. schip **Goede Verwachting**, kapitein VAN LINDONCK. (1208)

Op de VENDUTIE.

Van den 30sten September a. s.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

EENE PARTIJ AFGESLOOPT MARINE METAAL en **SPIJKERS**, afkomstig van het schip *Koophandel*, kapt. L. CREVECOEUR.

EENE PARTIJ AFGESLOOPT ROOD BLADKOPER en **SPIJKERS**, afkomstig van het schip *Ida Willemina*, kapt. B. P. VAN WIJLAND.— en

EENE KLEINE PARTIJ AFGESLOOPT MARINE METAAL afkomstig van het schip *Vereeniging*, kapt. J. DE Jongh. (1216)

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 1sten October a. s.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden aan de *Kaliemaas* van **186 PAARDEN**, aangebragt van *Bima* per **RESGIL HAIR**.

(1191) HILL BROEKMAN & CO.

VENDUTIE.

Op Maandag den 3den October 1859.

WEGENS VERTREK

ten huize van den WelEdGest. Heer M. J. C. HELLENDOORN te *Simpang* in het *Hospitaal*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van eenen netten inboedel bestaande uit;

TWEE MASSIEF MAHONIJHOUTEN BANKEN, 12 STOELEN, EEN VOLTAIRE bekleed met velours d'Utrecht en voorzien met zink, EEN BUFFET tevens THEETAFEL, en drie TAFELS; eene opgelegd MAHONIJHOUTEN SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, eene WELLUIDENDE PIANINO van DE RUYTER. SPIEGELS, JAPANSCH WERKTAFELTJE, SCHILDERYEN, HANGLAMPEN, MODERATEURS, KASTEN, STOELEN, TAFELS, een EETSERVIES voor 24 PERSONEN COMPLEET, RUSSISCH-TUIG VOOR VIERSPAN, een RIJPAARD, GLASWERK, NAGELWERK, enz. enz.

(1212)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 7den October aanstaande.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden van diverse koopmanschappen, als:

ENGELSCHE REISWAGENS, SUIKER in kleine kanassers, TEER, enz.

EN PRECIES TEN 10 URE VAN:

de stoombooten **KRATON** en **FAIRY**, zoomede de schoener **COQUETTE**, breeder omschreven in advertentie dato 1 dezer.

SOERABAYA, MAJOR MATZEN & CO.
19 *September* 1859. (1195)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK DER

STOOMBOOT OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.

Naar SAMARANG en BATAVIA is bepaald op *den 28sten September.*

Over vracht en passage gelieve men zich te adresseren bij

De Agenten,
(1130) **ADAM & CO.**

Den 18den September 1859.

Is te **Soerabaya** overleden de Heer HENDRIK POOLMAN; die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap des overledenen gelieven daarvan aangifte of betaling te doen aan

H. L. RADEMAKER.
(1204) *Executeur testamentair.*

Degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, den ondergeteekende gelieven binnen acht dagen daarover te beschikken bij, of betaling te doen aan, den heer P. VAN DER WALL wonende achter het *Marine Hotel.*

(1211) **J. HUND.**

Iemand genegen zijnde met 6 à 8 duizend gulden zich in eene **WINSTGEVENDE ZAAK** als commanditair te associeren vervoege zich onder letter A bij de uitgevers dezer courant. (1199)

Bij akte *op den* 26 *September* 1859 voor den ondergeteekenden waarnemenden notaris gepasseerd, is de te Soerabaya gevestigde vennootschap onder de firma BAIJER en COMPAGNIE ontbonden; zullende de fabriekszaken op denzelfden voet door den heer FRANS JACOB HUIBERT BAIJER worden voortgezet.

(1217) **T. A. KLINKHAMER.**

TE HUUR

EEN HUIS ad *f* 40.— 's maands.
Bevraagbaar bij

(1209) Mejufvrouw C. ROSEMEIJER.

— Het is zeker niet mooi van mij dat ik u zoo van uw werk kom ophouden, Jean-Marie Domeneuc, zeide het jonge meisje; ik wilde u komen vragen wanneer gij naar Sint-Malo denkt te vertrekken?

— Drommels! zoodra de vloed opkomt, strakjes, tegen drie uur, antwoordde de zeeman, terwijl hij zich achter de ooren krabde.

— Ik wilde het gaarne weten; mijne petemoei heeft mij geschreven dat ik, hoe eer hoe beter, bij haar moest komen; als het u niet al te veel last veroorzaakte, zou ik wel met u mede willen gaan. De wind is immers goed?

— O, ja! de wind is zuid-zuidwest; het is vlak water en wij zullen vóór zonsondergang te Sint-Malo zijn....

— Gij stemt er dus in toe mij mede te nemen?

— Wel zeker, hernam Jean-Marie, die zijne ooren niet gelooven kon; ik moet u echter zeggen dat gij het niet zoo aangenaam zult hebben aan boord van de sloep, als gij wel wenschen kondt.

— O, dat doet er weinig toe voor een reisje van twee of drie uren. Met het opkomen van den vloed zal ik maken dat ik met mijn pakje hier ben. Ik bedank u intusschen voor uwe bereidvaardigheid. Tot straks.

— 't Is geen dank waard, antwoordde Jean-Marie!

De zeeman toefde eenige oogenblikken op de plaats waar hij stond en volgde met zijne oogen het jonge meisje dat zoo vlug als eene ree tusschen de rotsen door huppelde; vervolgens begaf hij zich weder aan boord van zijn klein schip en hervatte met zulk eene voortvarendheid het schikken zijner lading, dat alles gereed was toen het eerste geruisch der golven den naderenden vloed verkondigde.

— Zie zoo! zeide Jean-Marie toen, kijk eens hier, jongen, gij moet mij eens handig het achterschip vegen, wasschen en afdroogen, en het zoo zindelijk maken als de sloep van een admiraal.

— Dat zal moeijelijk gaan, schipper!

— Wilt gij wel zwijgen?... of.... Geef mij wat zoet water, ik moet mij scheren.... Gij wascht u ook, hoor, en trekt uw rooden boezeroen aan, als of het van daag zondag was. Reik mij daar mijn duffel eens aan; kijk, als we hem zoo in vieren vouwen, met de mouwen binnen, zal hij tot kussen dienen waarop zij gemakkelijk zal kunnen zitten.

— Zij wie? De dochter van de kommies?... Zeg mij toch eens schipper, hebt gij uwe sloep naar haar de *Victorine* genoemd?...

Schipper Jean-Marie keerde zijnen scheepsjongen met een gebaar van gekwetste waardigheid den rug toe. Nadat hij den kraag van zijn wollen boezeroen met een dubbelen ijzeren knoop had digtgemaakt, stak hij zijne beenen, met de versletene pijpen van zijne broek, in eene andere van zeildoek, welke hem slechts tot aan de knieën reikte. De verlakt lederen hoed die door de zon en den regen op verscheidene plaatsen gebarsten was, herkreeg door een bad van zout water, een zekeren glans, en Jean-Marie plaatste hem ver op het achterhoofd, drukte hem met de platte hand naar beneden en keek als of hij had willen zeggen: Laat haar nu maar komen, die schoone *Victorine!*....

Zij kwam inderdaad op het afgesproken uur, met haar pakje onder den arm en het gelaat achter hare parapluie verborgen. Op het oogenblik dat hij haar zag, bevestigde Jean-Marie aan het roer aan een kleinen, witten, versch ontschilden wilgenstok, van welks boveneinde een vlaggetje woei ter grootte van eene hand. Toen hij zijn werk bezag, gevoelde Jean-Marie zich even trotsch en even gelukkig als een admiraal die eene vorstin aan boord van zijn driedeksschip ontvangt. De sloep werd digt bij een uitstekenden punt der rotsen gehaald, van waar de groote Victorine, door den krachtigen arm des schippers gesteund, op het dek kon springen; het groot zeil werd naar den wind gezet, en eene ligte bries uit het westen dreef het nederige vaartuig met dezelfs zegevierenden schipper naar Sint-Malo.

De hemel weet welke schoone droomen het brein van Jean-Marie gedurende het eerste halfuur van deze gelukkige reis doorkruisten. De buitengewone eer die de schoone Victorine hem aandeed door plaats te nemen aan boord zijner sloep, overstelpte hem van vreugde; hij vergat zijne vermoeijenis en zijne ongelukken, en zag niet eens de zoo dikwijls gelapte scheuren meer, die aan zijn zeil het voorkomen van een arlekijnsmantel gaven. Het jonge meisje, dat in den stuurstoel van het kleine vaartuig zat (voor zoover de enge ruimte tusschen de lading en het roer op dien naam mogt aanspraak maken) pakte de banen van hare rok en haar zijden voorschoot welke de koelte onophoudelijk tegen de geteerde planken deed fladderen, op hare knieën bijeen. De golven die zich tegen het buitenboord verbrijzelden, deden eenige spatjes in haar gezigt vliegen; de wind bragt op eene opvallende wijze de plooijen van het schoone, met kant versierde hoofdtoissel in wanorde. Als zij Moliere gelezen had, zou zij ongetwijfeld uitgeroepen hebben: „*Que suis-je venue faire dans cette maudite galère?*" Het duurde niet lang of hare gelaatstrekken drukten teleurstelling en

NEDERLANDSCH INDIE.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. — De in Julij jl. in de afdeeling Landak plaats gehad hebbende ongeregeldheden, waarvan in ons nummer van 24 Augustus melding gemaakt is, hebben opgehouden en de rust is weder hersteld.

Door de vele in de maand Augustus in de afdeeling Sambas gevallen regens werd het afbranden van boschgronden voor ladangs bemoeijelijkt. In het Montradosche hebben de wegen veel van de zware regens, de vischvangst door de onstuimige weêrsgesteldheid geleden. De aanplant van padi werd er ijverig voortgezet.

Ter hoofdplaats Sintang en in de Melawi bleef de rust ongestoord.

De handel te Pontianak was gedurende Augustus slap.

ZUID EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Van Banjermassing zijn grootendeels per telegraaf via Samarang tijdingen ontvangen, loopende tot den 12den September jl.

Vermits zich ongeveer 2,000 opstandelingen uit de Vorstenlanden en Tanah Laut op nieuw in de kampong Goenong Lawak verzameld en versterkt hadden, is die plaats op den 4den Augustus door eene kolonne van 250 man onder bevel van den chef der expeditie, kolonel Andresen, aangetast en ingenomen. Bij Soengi Besaran had de eerste ontmoeting met eene troep van 500 à 600 opstandelingen plaats, bij welke gelegenheid de vijandelijke voorvechters tot tegen de bajonnetten onzer soldaten inliepen, doch zoowel daar, als vervolgens te Goenong Lawak is de vijand met veel verlies verslagen. De kampong Goenong Lawak, die voortdurend de schuilplaats voor vele kwaadwilligen was gebleven, werd in de asch gelegd met verbod om op die plaats nieuwe huizen te bouwen. Het verlies aan onze zijde bestond slechts uit vier geblesseerden, waaronder de 1ste luitenant Schepers, die, door een geweerschot in den schouder getroffen, met den kogel in de wond de voorwacht tot aan de terugkomst te Martapoera bleef kommanderen.

Losse geruchten, dat de gemeenschap tusschen Martapoera en Banjermasing onveilig was en dat benden kwaadwilligen het land afstroopten, deden den kolonel Andresen besluiten tot een gewapend onderzoek in de Kwala Lapak, eene weinig beduidende riviermond, westelijk van de Barito in zee uitloopende. Door twee gewapende sloepen van de *Ardjoeno*, versterkt met een detachement troepen en ondersteund door de gouvernements stoomer *Boni*, had dat onderzoek op den 8sten en 9den Augustus plaats onder de leiding van den luitenant-ter-zee Hänel van Cronenthal. Niet de minste tegenstand werd ontmoet en niets bespeurd, dat de te Banjermasin verspreide geruchten van onveiligheid bevestigde.

Ten einde van de zeezijde den toevoer van amunitie van den vijand, waartoe de talrijke riviermondingen ruimschoots gelegenheid geven, af te snijden, werd de kust, hoofdzakelijk beoosten de rivier van Banjermasin, bekruist en in verband hiermede eene gewapende verkenning gedaan naar de monding bij Tabanio. Deze verkenning werd opgedragen aan het stoomschip *Boni*, vergezeld van twee gewapende sloepen der *Ardjoeno* en de kruisboot no. 39, versterkt door een detachement van 20 inlandsche soldaten, terwijl de tijdelijke kommandant der *Ardjoeno*, de luitenant ter zee 1ste klasse J. N. Slegt, met de algemeene leiding belast en uitgenoodigd werd om met het onder hem staande stoomschip de bovengenoemde vaartuigen naar de monding der rivier te vergezellen. Het doel der verkenning was te onderzoeken of in de rivier bij Tabanio welligt versperringen door den vijand waren aangelegd en tevens om te trachten uit het op den linker oever daarvan gelegene oude Portugesche fort, dat volgens berigten slechts door een 12tal opstandelingen bezet was, den vijand te verdrijven en dat fort te ontwapenen. Het bevel over de verkenning zelve werd opgedragen aan den luitenant ter zee 2de klasse E. T. Hänel van Cronenthal van de *Ardjoeno*, terwijl de luitenant ter zee 2de klasse D. M. G. de Swart en de officier van gezondheid 2de klasse J. A. Visscher onder de orders van dien officier aan de zending werden toegevoegd. Ofschoon de geheele leiding der verkenning reeds op den 12den Augustus aan den tijdelijken kommandant van de *Ardjoeno* was opgedragen, kon die bodem echter eerst in den nacht van den 13den op den 14den Augustus den togt naar Tabanio aanvangen, ten gevolge van een oponthoud, veroorzaakt door het omslaan van een der gewapende sloepen bij het uitslepen uit de rivier van Banjermasin. In den morgen van den 14den Augustus kwam men voor de monding der rivier bij Tabanio, waarop de *Boni* met drie gewapende sloepen en de kruisboot no. 39 op sleeptouw de rivier opstoomde. Na het passeren van den eersten hoek werden deze vaartuigen door een kogelregen uit lilla's en zwaarder geschut van het fort begroet, zonder dat evenwel iemand getroffen werd. Al vurende stoomde men daarop het fort voorbij tot een eind weegs in de aldaar aanwezige kampong, ten einde eene veilige plaats tot debarkeren te zoeken. Toen het vuur van den vijand een oogenblik gestaakt werd, roeiden de luitenants Hänel van Cronenthal en de Swart met twee sloepen naar den wal, ten einde de landing te bewerkstelligen; maar alvorens zij den wal konden bereiken, werd op nieuw een hevig vuur uit het fort geopend, ten gevolge waarvan binnen weinige minuten deze beide officieren en vier Europesche matrozen van de *Ardjoeno* gewond werden. Te gelijker tijd werden op de *Boni* twee inlandsche soldaten gekwetst en sneuvelde een inlandsch soldaat in de derde aanwezige sloep. Vermits het ligte geschut der vaartuigen geene belangrijke uitwerking deed op de vijf voet dikke muren van het fort, terwijl de vijand achter eene hooge borstwering genoegzaam gedekt was, werd de terugtogt ondernomen. Gedurende het terugroeijen naar de *Boni* werd de kommandant der verkenning, Hänel van Cronenthal, voor de tweede keer getroffen, de koksmaat van de *Ardjoeno* gewond en sneuvelde een Europesche matroos. Bij het andermaal passeren van het fort werd van weerszijden weder hevig geschoten. De *Ardjoeno* had door eene ongunstige ligging geen bijstand kunnen verleenen. De koelbloedigheid van den gezagvoerder der *Boni*, Kuipers, en de ijver van den officier van gezondheid Visscher worden zeer geroemd.

Den 27sten Augustus is het fort bij Tabanio, na eenigen tijd beschoten te zijn, onder bevel van den kapitein-luitenant ter-zee van Hasselt stormenderhand ingenomen en bezet. Aan deze affaire hebben deel genomen de stoomschepen *Ardjoeno*, *Montrado*, *Celebes*, *Onrust* en *Boni*, benevens 70 man infanterie.

Den 23sten en 24sten Augustus zijn de opstandelingen onder Amin Oellah bij Moeara Stamboel, op de communicatielijn met Pengaron, met veel verlies uiteengejaagd en verdreven, waarbij vier hadji's zijn gevangen genomen, terwijl aan onze zijde niemand gewond werd, noch sneuvelde.

In den nacht van den 23sten op den 24sten Augustus is het aan een twintigtal muitelingen gelukt om binnen het versterkte zoutpakhuis te Poeloe Petak te dringen, waarbij van onze zijde één man gesneuveld en vijf gewond zijn.

In de Kween, een onderdeel van de hoofdplaats, is eene zamenzwering uitgebroken. Op den 26sten Augustus, des morgens te 5 ure is namelijk de Schans van Thuijll door een vijftigtal gewapenden overvallen, terwijl eenige uren later Bandjermasin zelf door eene troep van 100 man werd bedreigd. De eerste zijn een oogenblik in de schans binnengedrongen, doch met zwaar verlies teruggedreven; van onze zijde sneuvelde één man en werden acht gekwetst, waarvan later één overleed. De tweede zijn door een Boegineesch hoofd, radja van Pegatan, tegengehouden en later uiteengegaan. Het hoofd dezer zamenzwering is gearresteerd. Ook één der onderhoofden was reeds tot gedeeltelijke bekentenis gekomen.

Op den 12den September was de rust overal hersteld. Van nieuwe zamenscholingen was niets bekend. Groote waakzaamheid werd echter gevorderd door het overal rondsluipen van de bekende hoofden van den opstand en van eenige dweepers, die het volk met geweld tot vijandelijkheden dwingen.

De rijksbestierder werd binnen weinige dagen te Martapoera terug verwacht. Hij had Antasari belet aanhang te verkrijgen in de Oeloe Soengi en zich daar te versterken, en bevel gegeven om dezen en Amin Oelah levend of dood overteleveren.

---

ongeduld uit.

De onthutste Jean-Marie verviel weder in volslagen moedeloosheid; hij wist niet wat hij zeggen zou en sloeg beschaamd de oogen neder. Met het vallen van den avond nam de bries toe en de kleine sloep, die thans vrij sterk begon te stampen, stak van tijd tot tijd den neus in het sop. Toen de dochter van den kommies zich nu her-dan derwaarts voelde slingeren en elk oogenblik door het zeewater werd bespat, begon zij eindelijk wrevelig te worden.

— Heb ik u niet vooruit gewaarschuwd? zeide Jean-Marie tot haar; de koelte wordt stijver, maar het is mooi weêr, en gevaar is er volstrekt niet. Hebt gij het koud, welnu gij hebt immers mijn jas, sla dien om u heen.

— Zoo goed als genoten,.... hernam *Victorine* verontwaardigd; uw schip gaat niet vooruit, wij hadden er reeds moeten zijn!... kijk eens wat een water er in loopt!...

— Dat komt omdat wij op den hoek van *Moulinets* bank zijn, waar het water wel eens krullen wil....

Op dit oogenblik begon de scheepsjongen te pompen, zooals hij gewoon was wanneer men Sint Malo naderde; er kwam een donker bruin, stinkend water uit den bodem van de sloep, dat het jonge meisje het hart deed omkeeren.

— Dat hadt gij mij toch waarlijk wel kunnen besparen, Jean-Marie! riep zij met een gebaar van afkeer uit. Men zal mij van mijn leven niet weêr op uwe sloep vangen, die zoo lek is als eene mand!

Jean-Marie zuchtte.— Als ik de middelen had, antwoordde hij half luid, zou ik wel eene betere laten maken.... Men kan niet meer dan zijn best doen om een zuur stukje brood te verdienen.

Terwijl hij dit zeide, kwam een groot schip, dat pas de haven verlaten had, naar de sloep toe laveren en ging vlak in derzelver nabijheid overstag. De matrozen, die alles behalve nuchteren aan boord waren gekomen, begroetten hem met schimpscheuten. — Kijk dien vuilnisbak daar eens,... Jongens? wat een houthaalder!... Zeg, Jean-Marie, waar hebt gij dat lieve deerntje gestolen dat gij zoo achter uwe takkebossen versteekt? — Het groote schip lag thans over de andere boeg, en had spoedig deszelfs statige vaart herkregen, terwijl Jean-Marie, rood en bevende van toorn de helmstok krampachtig omvatte. Het jonge meisje, dat zich gekwetst gevoelde door de beleedigende woordspelingen welke haar gehoor bereikten, wendde verstoord het gelaat af en keek ongeduldig naar het strand. De avond begon te vallen; de laatste stralen der zon, die nog even boven den gezigteinder stond, deden de vensters der huizen van sint Malo, die zich op hunne teenen schijnen te verheffen om over de wallen te kijken, als in vlammen staan.

Op dit uur van den dag is het havenhoofd van sint-Malo, vooral in het schoone jaargetijde, de vereenigingsplaats van een vrij groot aantal wandelaars: oude zeelieden die uit de dienst ontslagen zijn, en elkander wederkeerig hunne lotgevallen verhalen in het gezigt der zee welke er het tooneel van was; reeders en makelaars, die er met behulp hunner verrekijkers de schepen trachten te onderkennen welke zij terug verwachten; lieden van het land, die *en famille* naar het zeestrand komen om er zich te baden, en die met verbazing het prachtige schouwspel der grenzelooze zee aanstaren. Ook geniet men nergens zulk een uitgestrekt zeegezigt als op den uithoek van het havenhoofd van Sint-Malo; nergens ontbloot het getij in deszelfs regelmatige bewegingen, een uitgestrektere zandvlakte, een grooter aantal banken, rotspunten en met schelpen omzoomde eilandjes; maar ook nergens bedekt het in zoo weinig tijd met eene grootere massa water, die geheimzinnige domeinen welke het land en de zee elkander beurtelings betwisten.

Op dezen avond bevonden zich, behalve de ledigloopende wandelaars, een aantal hengelaars op het havenhoofd, die op de leuning zaten met de beenen naar de buiten zijde. Het weder was zoel; de kleine zeebaars en de roode barbeel beten dat het een lust was, om niet te spreken van de listige krabben die zeer behendig het aas van de vischhaken stalen. Toen de kleine sloep van Jean-Marie de hoek van het hoofd omzeilde, vestigden zich bijna aller blikken op dezelve, en de opmerkingen waartoe het vaartuig aanleiding gaf waren niet allen even welwillend.

— Kon hij niet wat meer de ruimte houden! riep een hengelaar, die genoodzaakt was zijne lijn in te halen; daar moet ik mij om die leelijke schuit den schoonsten visch laten ontsnappen die ooit aan mijn angel beet!....

— De eigenaar van dat schip moet al zeer arm zijn, zeide op medelijdenden toon eene goede dikke vrouw die aan elken arm een harer dochters had; het zeil is gelapt als eene bedelaars deken!

— Kijk, zeide op zijne beurt een heer die door een tooneelkijker de zee beschouwde, ziet gij dat jonge meisje wel op dat schip? Dat ziet er niet onaardig uit.

De aangesprokene was eene bevallige, smaakvol gekleede dame, die zich verwaardigde het Bretonsche meisje, tot teeken van goedkeuring, glimlagchend toe te knikken.

(Wordt vervolgd.)

NEDERLAND.

Z. M. heeft gratie van de doodstraf verleend aan C. A. Gunkel en het doodvonnis veranderd in 20 jaren tuchthuisstraf.

Wij vernemen, dat het advies van den Hoogen Raad, in zake het verleenen van gratie is geweest *afwijzend*, maar dat de hooge jaren van den schuldige den Koning evenwel bewogen hebben, de *poena morti proxima* toe te passen. Ook de adviezen van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland en van den minister van justitie, schijnen *ongunstig* te zijn geweest.

— Krachtens Zijner Majesteits besluit van den 29sten dezer, nº. 40, wordt het schroefschip der 4de klasse *Reinier Claeszen*, liggende te Hellevoetsluis, met den 16 Augustus aanstaande in dienst gesteld, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse jkhr. J. E. W. van Raders, met bestemming naar Oost-Indië.

Voorts worden op dien bodem geplaatst de luitenants ter zee der 2de klasse:
jhr. ridder H. A. van Rappard, als 1ste officier;
H. W. Walther, en
E. L. baron van Heeckeren van Waliën;
de adelborst der 1ste klasse H. A. M. Swellengrebel;
de officier van gezondheid der 2de klasse T. J. Gebel;
de officier van administratie der 3de klasse W. Stort Jr., en
de scheepsklerk J. P. Vasseur.

— Als een zonderling voorval en tevens als eene daad van stoutmoedigheid kan het volgende gemeld worden:

Eenige weken geleden is met het brikschip *St. George de la Mina* een jonge neger als matroos van de Kust van Guinea naar Nederland gekomen, met het doel weldra weder derwaarts te vertrekken, vermits eene overeenkomst door den gouverneur te Elmina was gesloten, waarbij de terugkeer van gezegden neger met bovengenoemd schip verpligtend was gemaakt. Het verblijf in Nederland scheen echter den neger te bevallen, althans na zijne aankomst in ons land gaf hij zijn wensch te kennen om er te blijven. Natuurlijk bragt men hem onder het oog, dat daaraan onmogelijk kon worden voldaan, vermits zijn terugkeer verpligtend was gemaakt, en de neger werd dan ook, om aan de bepalingen van den monsterrol te voldoen, voor eenige dagen op de *St George de la Mina* naar de Goudkust ingescheept. De lust scheen evenwel niet bij hem uitgedoofd om in Nederland te blijven, want in het kanaal gekomen en eene stoomboot met bestemming naar Rotterdam ziende passeren, sprong hij plotseling overboord om al zwemmende de stoomboot te bereiken en aldus, zoo mogelijk, naar Rotterdam terug te keeren Het behoeft niet gezegd te worden, welke schrik zich van de aanwezigen meester maakte, toen zij den neger den stouten sprong zagen nemen en hem verder in het water zagen spartelen, totdat hij de stoomboot bereikte, die hem, om hem te redden, opnam.

Aan boord van de *St George de la Mina* bevinden zich, behalve twee negers tot de equipage behoorende, nog 6 negermilitairen die op Java gediend hebbende, met pensioen naar hun vaderland terugkeeren. Een hunner is gedecoreerd.

Als passagiers bevinden zich ook aan boord van dit schip de heer P. van der Meulen, benoemd predikant te Elmina, en dr. Daniëls dirigerend officier van gezondheid, beide, vergezeld van hunne echtgenoten.

Door den secretaris van den raad van bestuur der koninklijke akademie is het volgende adres aan Z. M. ingediend:

„Aan Z. M. den Koning.

„Geeft eerbiedig te kennen enz.

„dat hij sedert de indiening aan Uwe Majesteit van zijn adres in dato 10 Julij ll., gelegenheid heeft gehad daarover het gevoelen te leeren kennen, niet alleen van zijne naaste betrekkingen en vrienden, maar ook van anderen, bevoegd om daarover te oordeelen, en dat dit oordeel hem niet gunstig is;

„dat hij ook zelf, tot bedaarder gemoedsstemming teruggekeerd, eene daad moet veroordeelen, hem als het ware, door den loop der gebeurtenissen afgeperst, en dat hij dus, zoowel gehoor gevende aan den welmeenenden raad van anderen, als aan zijne eigene overtuiging, niet aarzelt Uwe Majesteit ook in het openbaar te betuigen, dat het hem grootendeels leed doet, te zijn overgegaan tot eene daad, die bij niemand goedkeuring vindt;

„dat hij het niet gepast acht, van Uwe Majesteit den loop dier gebeurtenissen te ontvouwen en in het breede te ontwikkelen om zich alzoo te verontschuldigen; maar veeleer rekent op de koninklijke edelmoedigheid en regtvaardigheid, die bijna twintigjarige trouwe en veelal zware diensten, meer zal doen wegen dan een enkele overijlde stap, en dat hij Majesteit eerbiediglijk verzoekt, het bovenaangehaalde dus Uwe adres te beschouwen als niet door hem ingezonden en hem de gevolgen daarvan niet toe te rekenen.

„'t Welk doende enz.

„Sire!

„van Uwe Majesteit de getrouwe onderdaan,

„Delft, 21 Julij 1859. „Dr. W. L. OVERDUYN."

FRANKRIJK.

De *Moniteur de la Flotte* van den 4den Augustus meldt dat aan alle zeehavens die aan Frankrijks west en noord kust zijn gelegen, bevel is gezonden tot de onverwijlde ontwapening van alle zich ter plaatse bevindende oorlogschepen, welke last dan ook reeds tot een begin van uitvoering was gekomen. — Te gelijkertijd is er bevel gegeven om alle zeelieden, die vijf of meer jaren dienst hebben, zonder uitstel te ontslaan; terwijl volgens de allerlaatste berigten de ontwapening der oorlogschepen te Toulon ook reeds was aangevangen.

Velen, en daaronder ook de in Engeland *zeer* kleine fransch gezinde partij, zien daarin eene waarborg voor de voortduring van den vrede. — Welligt willen wij een dezer dagen verledigen met eene korte beschouwing der waarde van die waarborg, die in ons oog zeer klein is.

— Een jong Fransch reiziger, Henri Duveyrier, die door eene goede studie in Duitschland en door onderscheidene reistogtjes in Algerië, die hem tot aan den rand van de woestijn bragten, zich tot eene grootere onderneming heeft voorbereid, is in de laatste dagen van April afgereisd, om de woestijn Sahara te onderzoeken. De reis van dezen jongman zal twee jaren duren. Vóór zijn vertrek was hij nog in staat om bij Humboldt, Barth en Petermann raad te vragen. De Société Géogr. te Parijs, met welke hij door middel van Maury en v. Eichthal in betrekking gekomen is, heeft met belangstelling het ontwerp van zijn reisplan vernomen. Duveyrier gelooft alle behoorlijke aanwijzingen te zullen bekomen, welke tot nog toe tot aanvulling der aardrijkskundige kennis van dit gedeelte der Sahara ontbreken, dat hij gelegenheid zal hebben te doorreizen.

— In een kasteel in de omstreken van Caen is eene schilderij van Murillo ontdekt, voorstellende Maria hemelvaart. Deze schilderij is zeer fraai van kleur en den meester waardig.

PORTUGAL.

Omtrent het overlijden van H. M. de Koningin van Portugal verneemt men dat hare ziekte zich eenige dagen te voren heeft geopenbaard. Den 11den Julij had zij den Koning naar Vendas Novas vergezeld om tegenwoordig te zijn bij proefnemingen met een getrokken kanon. De hitte was ondragelijk en op het zandige strand was nagenoeg geen schaduw te vinden. Eenige oogenblikken nadat zij in haar paleis was teruggekeerd, beklaagde de Koningin zich over eene ongesteldheid die werd toegeschreven aan de gevolgen van een ligte zonnesteek; weldra echter ontdekte men dat deze ongesteldheid geheel het karakter vertoonde van eene keelontsteking. De geneesheeren Gomez en da Silva, wijdden hunne ijverigste zorgen aan de koninklijke lijderes en ook de hulp van den geneesheer Simas, die vooral voor de behandeling van keelziekten beroemd is, werd ingeroepen; maar alles te vergeefs! Tegen den avond van den 16den verspreidde zich buiten het paleis de droevige mare dat de toestand der Koningin hopeloos was. Vruchteloos beproefde de beroemde heelmeester Barbezza, als laatst redmiddel, eene zeer pijnlijke operatie aan de keel. De kwaal was ongeneeslijk en de arme Vorstin stierf den 15den omtreeks ten acht ure, na de genademiddelen der kerk te hebben otvangen uit handen van den president van het Engelsche collegie, den heer Isley. De Koning, die in tranen wegsmolt, stond met de geheele koninklijke familie aan het sterfbed van de Vorstin, over wie door iedereen rouw in het hart wordt gedragen.

De overledene was de oudste dochter van prins Karel Anton van Hohenzollern Sigmaringen en den 15den Julij 1837 geboren. Haar huwelijk met den Koning van Portugal had plaats den 28sten April 1858 te Berlijn per procuratie, en den 18den Mei daaropvolgende in persoon te Lissabon.

SPANJE.

Het officiëel dagblad van Madrid zegt dat den heer Parry voorloopige concessie tot het leggen van den onderzeeschen kabel van Cadix naar de Canarische eilanden, Brazilië en de Antilles verleend is; en dat eene maatschappij gevormd zal worden, met het doel om de drie kabels binnen een jaar tijds te leggen.

ITALIE.

— De *Gazetta Piemontese* van 1 dezer bevat het koninklijk besluit betreffende een op staatskosten op te rigten monument te Solferino, ter gedachtenis aan de overwinningen door de legers der geallieerden behaald, en tot een duurzaam bewijs van de dankbaarheid der Italianen jegens de Fransche armee onder keizer Napoleon III, die in den gedenkwaardigen veldslag van 24 Julij voor de zaak der onafhankelijkheid van Italie zoo heldhaftig het gevaar heeft getrotseerd.

— De minister van binnenlandsche zaken in Toskane heeft eene lijst opgemaakt van de stemming, betreffende de inlijving van Toskane bij Sardinie. Daaruit blijkt, dat tot dus verre 141 gemeenten, waaronder Florence en Livorno, zich voor die inlijving verklaard hebben. Bij de beraadslaging is gebleken, dat in die 141 gemeenten van de 624 stemmen slechts 15 zich tegen die inlijving verklaard hebben, terwijl bij de stemming in het geheel 1,135,863 inwoners vertegenwoordigd werden.

— Het officiele blad der in Toskane bestaande regering zegt in zijn nommer van den 22sten Julij: „Het is eene onmogelijkheid dat Leopold II, die zich liever bij de Oostenrijkers scharen dan aan Italie's zijde blijven wilde, weder op den troon van Toskane worde geplaatst. Even onmogelijk is het, dat hij worde vervangen door zijnen zoon, prins Ferdinand, die zijne hoedanigheid van Oostenrijker willende ten toon spreiden, tot bij Solferino tegen Italie gestreden heeft en aldaar door hetzelve geslagen is.

„De Toskaners zijn opgeroepen om vertegenwoordigers te kiezen voor eene vergadering, welke over het lot des lands moet beslissen. Die verkiezing is eene zoo gewigtige aangelegenheid dat er voor een volk niets belangrijker kan zijn. Immers daardoor moeten wij aan Europa verklaren dat wij nooit weder aan de te Solferino met Italiansch bloed bezoedelde dynastie willen gehoorzamen, en dat haar terugkeer eene bron van eeuwige ellende en onrust voor Toskane en voor Italie zou zijn."

— De tijdelijke regent van Modena heeft thans een besluit uitgevaardigd, waarbij de kiezers worden bijeengeroepen, om eene volksvergadering in het leven te roepen, die over het lot des lands zal beslissen. De kiezers moeten den ouderdom van 21 jaar bereikt hebben en lezen en schrijven kunnen. In geheel Modena heerscht wijders de meeste rust.

— Volgens *de Gazetta du Midi* zou het antwoord van den paus op de wenschen der Fransche regering op het volgende neerkomen. Deze regering vroeg namelijk: dat Z. H. het honorair presidentschap der Italiaansche confederatie zou annemen; invoering van het Code Napoléon in den Kerkelijken Staat; invoering van een Consulta en eene bijzondere staatsregeling voor de vier legatien. Wat het presidentschap betreft; wat beteekent dit? Is het van administratieven of staatkundigen aard. Waarvan president? Waar is de confederatie? Zoo zij bestaan moet uit de verschillende Italiaansche koningrijken, dan kan het nog niet bestaan, want de meeste troonen zijn vacant. Men zal dus eerste de souvereinen in hunne bezittingen moeten herstellen en den president het eerst.

Wat het Code Napoléon aangaat, Z. H. bezit er te Rome een dat beter is. Overigens is het Code Napoléon voor den Kerkelijken Staat onbruikbaar, omdat het tegen den aard van den H. Stoel zou te indruischen, het burgerlijk huwelijk enz.

De Consulta: deze instelling is bestemd om veel nut te doen, omdat hier zoowel als elders veel te hervormen is; maar de paus behoudt zich voor te bepalen, wanneer de tijd en de gelegenheid daartoe zal gekomen zijn.

Eindelijk denkt de paus, ten opzigte van de legatien, dat hij, alvorens over dat vraagstuk te beslissen, weder in het bezit van dat gedeelte van zijn staat behoort gesteld te worden.

— Berigten uit Rome behelzen de ontknooping van de treurige gebeurtenissen, die den 14 Junij te Perugia plaats hadden. Zeven ingezetenen dier stad, die op last der Pauselijke regering voor een krijgsraad moesten teregt staan, zijn als belhamels en als schuldig aan het verzet, dat den Pauselijken troepen geboden is, tot de doodstraf veroordeeld. De zeven veroordeelden hebben zich echter in tijds uit de voeten weten te maken; het vonnis is derhalve slechts bij verstek gewezen. In allen gevalle hoopt men dat de paus de strengheid van dit vonnis zal weten te verzachten.

— Volgens het oordeel van de *Revue des deux Mondes* moet de Italiaansche bond niet slechts eene vereeniging van vorstenbolangen zijn, maar in den volsten zin des woords eene volksvertegenwoordiging. In het laatste geval alleen kan de nieuwe staat van zaken geächt worden eene verbetering te hebben gebragt in het lot der Italianen, terwijl in het eerste geval Oostenrijks regeringswijze op nog ruimer veld dan vroeger zal worden toegepast, dewijl Oostenrijk over alle stemmen behalve die van Sardinië's koning zal kunnen beschikken en dan de wettige Bondsbesluiten een beter steun voor zijne handelingen zouden aanbieden dan hij vroeger ooit had in den doolhof van tractaten en overeenkomsten die, al was het dan ook dikwijls *pro forma*, toch altijd eenigzins moesten worden ontzien. — Italies bevolking *kan* bij de verandering veel winnen, mits daartoe maatregelen worden genomen en den Bond naar voorgeschrevene beginselen zal moeten handelen, iets waartoe welligt een afzonderlijk code zou worden vereischt.

— In de laatste uit Italie ontvangene berigten komt voor, dat verscheidene der invloedrijkste hoofden van de liberale partij van meening zijn, dat men Keizer Napoleon moet trachten aan te sporen, om het beschermheerschap te aanvaarden over den Italiaanschen bond.

DUITSCHLAND.

— Voor eenige dagen bevond zich te Praag een Engelschman, die behalve zijne gewone reisboeken, enz., nog een ander werktuig met zich voerde, namelijk, een volledigen photographischen toestel. Het rijtuig, waarmede hij de reis deed, had hij zoodanig doen inrigten, dat hij van elk punt, waar hij zich bevond, gezigten kon nemen, indien het hem als zoodanig geschikt toescheen.

— Uit Dantzig wordt medegedeeld, dat het vroeger opgegeven plan om een Pruissisch oorlogschip naar Japan te zenden, thans weder is opgevat. De ongunstige tijdsomstandigheden, ten gevolge van den politieken toestand van Europa, waren de oorzaken, dat het beraamde plan in duigen viel. Men verneemt, dat het fregat Thetis en de schroefkorvet Arcona voor deze expeditie zijn bestemd. Tegen het einde dezer maand zullen de beide schepen den togt derwaarts aanvaarden; drie jaren zullen zij afwezig blijven. Ten einde het eigenlijke doel te bereiken, namelijk het aanknoopen van handelsbetrekkingen met de Japansche regering, zal een raad van legatie aan de expeditie worden toegevoegd.

— Volgens berigten uit Weenen moeten er tusschen de kabinetten van Weenen en Parijs ernstige geschillen zijn gerezen omtrent de toepassing der vredes-preliminairen van Villafranca. Zij betreffen voornamelijk het verschil van gevoelen der beide hoven, omtrent het bezetten van Mantua en Verona, alsmede het getal der troepen, dat Oostenrijk voortaan in Venetie zal onderhouden.

— Te Wiesbaden loopt het gerucht, dat de Hertog van Nassau een hooggeplaatst personaadje naar Parijs heeft gezonden, om, zoo mogelijk, bij Keizer Napoléon den ongunstigen indruk uit te wisschen, dien het gebeurde in Duitschland in de laatste dagen op hem gemaakt heeft.

— Uit Berlijn schrijft men dat te dier stede eene feestelijkheid is gevierd die, zeer teregt, als hoogst zeldzaam wordt opgegeven. — Die feestelijkheid was een zwem-wedstrijd tusschen drie en dertig dames, gevoerd onder het oog van een groot aantal toeschouwsters. Na den afloop werden de vlugsten onder de zwemsters met prijzen beloond en daarna zaten gebaadde en ongebaadde aan een vrolijk déjeuner aan, ten einde de, bij die nuttige, der reinheid bevorderende oefening verlorene, krachten weder te herstellen.

ENGELAND.

Volgens eene door de Times medegedeelde opgaaf, zijn in het arsenaal te Woolwich 12000 stukken geschut voorhanden. Daaronder bevinden zich omstreeks 5000 oude stukken, zoodat er ruim 7000 bruikbare en meest zeer zware stukken van nieuw model overblijven. Onder dit getal zijn niet begrepen de 1000 à 1500 stukken nieuw en zwaar geschut, welke op elke der werven aanwezig zijn. In het genoemde arsenaal is men op dit oogenblik in staat om wekelijks 200 stukken geschut te vervaardigen, en dit getal kan, des gevorderd, tot 500 gebragt worden. Thans worden wekelijks 100 stukken zwaar geschut naar onderscheidene garnizoens plaatsen in de Middellandsche zee afgezonden. Dergelijke verzendingen geschieden ook naar Canada, en in de versterkte plaatsen der Britsche kust worden de ligtere kanonnen, voor zooveel dit nog noodig is, door zwaardere vervangen. — Voorts worden thans in het genoemde arsenaal wekelijks 26000 kanonkogels en bommen vervaardigd; welk getal des gevorderd tot 40,000 verhoogd kan worden. Gedurende de belegering van Sebastopol werden gemiddeld elke week niet meer dan 6,000 kanonkogels en bommen verbruikt. — Te Woolwich is men nu bezig met het oprigten van nieuwe gebouwen, die uitsluitend bestemd zijn voor het maken van de nieuwe Armstrong kanonnen. Die gebouwen zullen 250,000 pd. st. kosten; als zij voltooid zijn, zullen uit deze nieuwe geschutgieterij ten minste 300 van die kanonnen jaarlijks afgeleverd worden. Deze kanonnen werpen een 32 ponds kogel 5½ mijl. of bijna 10,000 yards, ver, met eene lading van slechts

5 pond buskruid. — Verder vindt men thans in het arsenaal 80 à 90 millioen kogels voor miniébuksen. Twee millioen, en des gevorderd drie millioen, van die kogels kunnen er wekelijks vervaardigd worden.

— Bij de verkiezing te Wakefield heeft men den candidaat Stuart Wortley een stuk lood met zoo veel kracht naar het hoofd geworpen, dat hij bloedend nederzeeg. Er is eene belooning van 25 £ op de arrestatie van den dader uitgeloofd.

— Het ministeriële vischmaal, de gewone voorbode van het sluiten der parlementszittingen, is op 10 Aug. vastgesteld; men gelooft, dat de wetgevende huizen op Zaturdag 13 Aug. zullen worden gesloten.

— De *Morning Post* meldt, dat don Neri, een der prinsen uit het huis Corsini, meer bekend onder den naam van den markies de Laiatico, in Engeland is aangekomen, als vertegenwoordiger van de regering en het volk van Toscane. Er op wijzende dat de markies in de gelegenheid zal zijn de Britsche regering bekend te maken met de wenschen der Toscaners, voegt het blad er bij, dat het voormalige hoofd van het liberale Toscaansche ministerie, die met eene dergelijke zending bij het Fransche hof belast is, naar men verzekert, Keizer Napoleon niet ongunstig gestemd jegens Toscane heeft gevonden. Het blad herhaalt bij deze gelegenheid, zich daarbij steunende op eene onlangs door lord John afgelegde verklaring, dat indien, gelijk men alle reden heeft om te verwachten, de leden van het Toscaansche parlement het vaste besluit aan den dag leggen om elke betrekking met de groothertogelijke familie af te breken en blijven volharden in de begeerte, om bij Sardinie te worden ingelijfd, de Engelsche regering alsdan geene poging zal dulden, welke strekken moet om aan een verstandig en nijver volk eene dynastie op te dringen, welke dat volk niet wil, en eene regering. welke onbestaanbaar is met zijne denkwijze en welker staatkunde gedurende de laatste tien jaren, volgens het zeggen van dit volk, lijnregt in strijd is met zijne belangen.

— De hertog van Chartres, die uit Italie in Engeland is teruggekeerd, was ll. Zaturdag de held van een landelijk feest, door lady Waldegrave, op het landgoed Strawberryhill, aan een uitgezochten kring van aanzienlijken gegeven. De prins, wiens wezenstrekken, in weerwil van zijnen nog bijna kinderlijken leeftijd, zich door groote levendigheid en verstand onderscheiden, en wiens gelaat sterk door de zon verschroeid is, schetste met zigtbare aandoening de pijnlijke teleurstelling, welke het Sardinische leger bij het eerste vernemen van den te Villafranca gesloten vrede ondervond.

— Naar luid van eene officiele opgaaf zijn in het jaar 1858 in het vereenigd koningrijk ingevoerd 1,034,342,176 ponden ruwe katoen, dat is meer dan in eenig vroeger jaar. Van die verbazende hoeveelheid is $80\frac{1}{2}$ pCt. uit de Vereenigde Staten en slechts $12\frac{1}{4}$ pCt. uit Britsch Indie aangevoerd.

— Men is algemeen van gevoelen, dat het uitstapje van den graaf en de gravin de Persigny uit Engeland naar Duitschland met de staatkunde in verband staat.

— Men verwacht, dat *the Great Eastern* binnen eene maand gereed zal zijn, om de Atlantische zee te kiezen. Zijne drie ijzeren masten rijzen 122 voet boven het hoogste dek; hun diameter is 3 voet 6 duim tot op 70 voet hoogte, waar de middellijn afneemt tot op 2 voet 6 duim aan het boveneinde. De drie houten masten zijn niet gebouwde masten, maar alleen stokken. De voor- en de tweede mast zijn 140 voet hoog met 34 duim middellijn op het dek; de derde mast is 122 voet hoog en heeft dezelfde middellijn. De boomen waarvan deze masten zijn gemaakt, behoorden tot de bosschen van Nieuw-Zeeland. Het schip is afgescheiden in vakken, die zoo waterdigt zijn, dat toen eenige dagen geleden het voorste vak met 6000 ton water gevuld was dat uit de rivier werd gepompt, geen droppel in het naaste vak doordrong. Het doel van dit vullen met water was om den achtersteven te doen rijzen, ten einde de schroef aan te brengen. Het schip daalde aan den boeg 11 voet en rees aan de achterzijde 7 voet, zoodat de kiel gedeeltelijk boven water kwam zonder dat het schip een duim afweek. De machines voor de raderen zullen denkelijk binnen een week gereed zijn. Overigens is alles op de bestemde plaats, en jl. Donderdag werden de ketels voor het eerst gestoomd. Bij het van stapel loopen kostte het schip reeds £ 640,000, welke som tot £ 970,000 zal klimmen alvorens het in zee is. Het is echter waarschijnlijk, dat het geheele bedrag £ 1,000,000 zal zijn, alvorens alles gereed is.

— Er zal te Londen eene meeting gehouden worden, onder het voorzitterschap van het voormalige parlementslid George Thompson, met het doel het verhaal aan te hooren van een jongen kleurling, die drie jaren als gevangene te Cayenne heeft doorgebragt en nadat hij van daar ontvlugt was, in eene Engelsche school te Sierra Leone werd opgevoed. Hij heet Stephen Beckly en uit zijn verhaal blijkt, naar men zegt, dat de Fransche regering den handel in negers weder feitelijk in het leven geroepen heeft.

— Dezer dagen hield de *Electric and International Telegraph-Company* eene bijeenkomst. De heer Stephenson heeft als voorzitter bij die gelegenheid rapport uitgebragt, dat door de vergadering werd goedgekeurd. Over het afgeloopene halfjaar zal een dividend van $6\frac{1}{2}$ pCt. per jaar aan de aandeelhouders uitgekeerd worden. De heer Stephenson gaf een ongunstig gevoelen te kennen over de duurzaamheid van onderzeesche telegraafdraden en achtte het uit dien hoofde noodzakelijk, een groot reservefonds aan te leggen, ten einde op deze wijze in het onderhoud dier draden te kunnen voorzien. Eenige kabels waren, naar men bevonden had, in zes jaren versleten; andere zullen 10 of 13 jaren duren. Gemiddeld nam hij echter 10 jaren daarvoor aan.

BRITSCH-INDIE.

— De *Madras Times* bevat een belangrijk artikel over het ontstaan en den toenemenden bloei van een nieuwe haven, Coconada genaamd, die tot nog toe maar al te weinig bekend is.

Deze stad ligt 400 mijlen ten noordoosten van Madras, aan de monding van dien arm van de Godavery, die ten noorden van Coringa Bay in zee valt. De inlandsche bevolking bezit gedeeltelijk de oude stad Jugganadpooram, welke eene Nederlandsche factorij geweest is, en wordt door een houten brug van de nieuwe vestiging gescheiden. De veiligheid van de vaart voor zeilschepen, de vermoeijenis van eene lange onzekere reis, en de moeijelijkheid om de plaats anders te bereiken dan wanneer er met stoomschepen gelegenheid bestaat, hebben tot nog toe deze zeehaven te veel doen over het hoofd zien, terwijl zij toch bestemd schijnt om binnen weinige jaren de belangrijkste handelsplaats van de Noorderdistricten te worden. Het laat zich aanzien dat de hoop van het publiek om weldra in het genot gesteld te worden van kust-stoomschepen, zal worden verwezenlijkt. De *Governor Higginson*, onlangs uit Engeland te Galle aangekomen, wordt eerlang te Bimilipatam, te Coconada en te Masulipatam verwacht. De speculatie hiermede zal de verwachting wel niet beschamen, want het kan niet missen of zulke schepen zullen bij de vaart langs de kusten groote voordeelen afwerpen.

Behalve door de gunstige ligging van Coconada, als het gewigtigste punt van de delta door den Godavery met zijne talrijke armen, die het geheele jaar bevaarbaar zijn, gevormd, waardoor de schepen een overvloed van graan en andere voortbrengselen kunnen opdoen, zullen de handelsbelangen nog zeer gebaat worden door de bevaarbaarmaking van den Boven-Godavery, waarmede men thans bezig is, en door den geprojecteerden spoorweg van Chanda naar Coconada, waar door de kust met Nagpore zal worden verbonden. Daarbij is Coringa Bay de eenigste schuilhaven tusschen Balasore en Trincomalee, alwaar de schepen bij stormachtig weder eene veilige ligplaats kunnen vinden. Daar de laatstgenoemde plaats geen ladings-haven is, wordt ze door handelsvaartuigen niet veel bezocht.

Te Coconada is reeds een vrij groot aantal Europeanen, terwijl in en om de stad gewigtige handelsinrigtingen tot stand komen. De aanzienlijkste handelshuizen in Engeland en Madras hebben er agenten of vertegenwoordigers. De voornaamste straten leveren dagelijks eene groote drukte op, en de katoen-fabrieken en wolkammerijën doen aan de Merwe en de Clyde denken.

De officiële opgaven van de uit Coringa en Coconada uitgevoerde artikelen tot Januarij jl. zijn zeer bevredigend. Voor Londen wordt de handel voornamelijk gedreven in suiker, olie, zaden, hertshoorn, katoen, lijnzaad en indigo; voor Ceylon en Bourbon bestaat hij hoofdzakelijk in rijst, tabak, betel, enz., blijkbaar ten gebruike van de emigranten op deze eilanden. De totale waarde van de uitvoeren, van 1 Mei 1858 tot 31 Januarij 1859, bedraagt 27,58,480 lak ropijen, nagenoeg het dubbel van het vorige jaar.

CHINA.

Van het noorden van China hebben wij volstrekt geene nadere tijding aangaande de ongelukkige zaak aan de Peiho, iets dat ook wel in *statu quo* zal moeten blijven tot de engelschen eene voldoende magt zullen bijeenhebben om zich te wreken, of authorisatie om het ongeval langs den diplomatischen weg te schikken. — Van den Amerikaanschen plenipotentiaris weet men niets zekers en is het dus waarschijnlijk dat die naar Pekin is doorgereisd. — Kapitein van Sittart is aan zijne wonden overleden en naar wij vernemen is de toestand van Admiraal Hope weinig geruststellend,

Het noorden echter heeft ander belangrijk nieuws. — De chinezen dáár, en te Shanghae in het bijzonder, hebben altijd, en geenszins ten onregte, de naam gehad van veel bedaarder en zachtzinniger van geaardheid te zijn als hunne landgenooten uit het zuiden des rijks, en toch zijn zij dezer dagen uitgebroken in oproer (of liever openlijk verzet) van zeer ernstigen aard, waarbij verscheidene Europeanen zijn gedood of gewond onder welke laatsten wij, zeer tot ons leedwezen, ook tellen de heer Laij, chef van de kortelings georganiseerde Chinesche douane-dienst, die zoo ernstig in de onderbuik is gewond geworden dat er weinig hoop op herstel is. Dit oproer vindt, naar men beweert, deszelfs oorsprong in het...... wat willen wij het noemen...... pressen?.... tegen wil en dank wegvoeren?......! stelen?..... of door misleiding en bedrog overhalen? van koelies voor het fransche schip *Gertrude*: de kapitein van dat vaartuig verklaart echter dat de Chinezen bij hem aan boord hem wilden bestelen en hij tot zelfverdediging zich heeft gedwongen gezien te vuren. Beide lezingen zijn aannemelijk of niet aannemelijk, doch dat doet niets tot de gevolgen die deze zaak zal hebben.

Vroeger of later zal men wel genoodzaakt zijn tot het besef te komen dat de vreemdelingen het hoofdzakelijk aan hunne eigene domheid hebben te wijten, wanneer zij door de Chinezen, vooral door die van het noorden, vijandig worden bejegend. — Keijing, de getrouwste, en tevens schranderen voorstander van de Europesche belangen in China werd door het Keizerlijk hof tot zelfmoord gedwongen omdat,— en het is met leedwezen dat wij het ter nederschrijven,— hij door Lord Elgin zoo geheel was ter zijde gesteld en, als ware het, in zijne werkkring verzaakt, dat het Keizerlijk hof daardoor in het denkbeeld werd gebragt dat het door hem was bedrogen geworden ten aanzien van zijne bemoeijingen met de vreemdelingen. — Kwei-liang en Hwa-shana werden door de heer Bruce met zulk eene volslagene minnachting in hunne ambtsbetrekking ter zijde gesteld door hen te Shanghae een onderhoud te weigeren, dat de invloed van Prins Senn-kolin-sin in het spel moest komen. Nu zal de moord op verscheidene Europeanen te Shanghae hoogst waarschijnlijk weder behandeld worden op eene wijze die het kwaad, dat er aanleiding toe gaf, zal verergeren. — Tusschen de koelies en de handelaar in koelie-émigratie is het veelal eene questie van honderd aan de eene, en tien maal tien aan de andere zijde. — Van tijd tot tijd hebben beide partijen schuld en het kan ook wel zijn dat er soms, doch zeker zeldzaam, gevallen voorkomen waarbij koelies tegen hunnen wil of door bedrog worden weggevoerd. — Het is evenwel wat heel erg dat onze veiligheid op Chineesch grondgebied gevaar zou loopen, door de geschillen van eenige portugesche of fransche zwervers. In spijt van al het leven dat zij nu er over maken laten de chinezen zich zeer goed vinden zoodra er bij dien handel wat te verdienen valt. — Kon die handel door eenige maatregel geheel worden tegengegaan, dan zou zulks zeker eene onzedelijkheid minder zijn; doch, zoolang daarop nog geen middel is gevonden, mogen moorden, onder welk voorwendsel ook, niet met stilzwijgen worden voorbijgegaan Indien de Chinezen van Shanghae die handel niet willen, laten zij er zich dan geheel van onthouden; dát hangt toch van hen af. — In geval zij er thans straffeloos afkomen, is er groot gevaar dat zij telkenmale als zij eene of andere vete tegen de vreemdelingen hebben, hunne toevlugt tot hetzelfde middel zullen nemen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Allez, on peut bien le dire vous faites votre purgatoire d'avance, et s'il n'ij avait pas de paradis vous seriez volé.

Mijnheer de Redacteur!

Een plaatsje in uw geacht blad s. v. p?

Ik weet niet of gij schutter zijt, maar zooveel is zeker dat ik het ongeluk heb, van het wel te zijn.

Zoo ik het eene bezoeking noem en zeg dat de gedachte aan eene betere toekomst alleen in staat is mij voor vertwijfeling te bewaren, overdrijf ik niet.

Neen, de schutterlijke dienst is inderdaad zoo bezwarend dat men ze gerustelijk met eene zuiverings-periode kan vergelijken, als in het motto dezer wordt genoemd. En toch, mijn hart klopt warm voor Vaderland en Vorst en gloeit van voorliefde voor de Nederlandsch overzeesche bezittingen.

Niet omdat het Vaderland ons zoo vele blijken van sijmpathie geeft — nog minder omdat men onze en zijne belangen zoo angstvallig op het oog heeft — in het geheel niet omdat men aldaar een uitgebreid begrip van nemen, en een beperkt gevoel van mededeelzaamheid heeft en de vertegenwoordiging stuiptrekkingen krijgt, bij de gedachte van het cijfer der Indische lasten — maar wèl, omdat het in mijne famille erfelijk is om *Leve de Koning* te roepen, zelfs zóó zeer, dat een harer leden, dien kreet slaakte bij de geboorte zijner zesde dochter en een ander het „Wien Neerlandsch bloed" aanhief, bij gelegenheid dat men zijne echtgenoot bloedzuigers appliceerde.

De oogenblikken waren misschien niet gunstig gekozen, maar die kreet en dat gezang bewijzen iets en verklaren genoegzaam dat het niet onnatuurlijk is, zoo ik gloei van gehechtheid aan Vaderland en Koning, die mij bij erfopvolging is opgekomen.

Men behoort die gevoelens echter niet op te zware proef te stellen; iedere overspanning wordt door afmatting achtervolgd......

Ik ben een vijand van het *„manger son blé en herbe"* en het is daarom dat ik protesteer tegen de zich openbarende neiging, om de schutters te Soerabaya, reeds in levenden lijve *„en plein purgatoire"* te zetten.

En waarlijk Mijnheer de Redakteur, het paleis te Buitenzorg — de zedige woning van den leider der koloniale oppositie — het hotel van den Minister van koloniën, bieden in deze dagen van bittere lessen en purgatoire beproevingen, geene vreeselijker tooneelen van desolatie aan, dan onze arme schuttersharten.

Wanneer de overspannen atmospheer zich zuivert, volgen de bliksemflitsen en donderslagen zich niet plotselinger op, dan de orders van Kommandant, Kapitein, Luitenant, Sergeant en Korporaals der schutterij. Nu eens worden wij te midden onzer mailcorrespondentie aangewezen om den volgenden dag de wacht te betrekken en wordt daardoor eene nieuwe verschrikking aan de bestaande gevoegd — dan weer ontvangen wij last om met of zonder lijntjes te exerceren — heden worden de exercitiën gevolgd door eene militaire promenade, waardoor onze geachte Kommandant zich waarlijk geene lauweren om den schedel vlecht, al is het dan ook dat wij, zoo veel onze zwakke krachten en gehoor organen toelaten, een — „twee" — „drie" repeteren, trots de maat der Rosita-wals en Philomelen-scottish, waarop onze muzikanten ons onthalen — morgen roept de tontong ons voor het stadhuis, om gedurende de periodieke branden, waarmede wij in dezen tijd van het jaar, volgens de adat, worden gefavoriseerd, bevelen aftewachten en nog zouden wij niet klagen, zoo die beproevingen slechts oordeelkundig werden toegediend.

Ik heb een uitgebreid gevoel van pligt — ik weet dat de staat moet gediend worden en wensch mijne krachten daaraan te wijden, doch ben een vijand van noodelooze lasten en omhaal. Dat men van ons de diensten vordere, die men met de wet in de hand kan vragen, ik heb er niets tegen en wil zelf wel iets meer doen, maar verlang dat men ze onnoodig niet zwaarder make dan ze reeds zijn.

Dat men de Gouvernements bureaux en handelskantoren niet op één dag van al hunne geëmploijeerden en bedienden beroove — dat men geene bedreigingen uitspreke die strijden met de wet en de billijkheid — dat men promenades achterwege late, die het publiek in een frenetiek gelach doen uitbarsten — dat men ons met bezadigdheid onze corvées voorschrijve en daardoor den pligt gemakkelijker make, dat, en niets anders dan dat, vragen wij. Dan zullen wij ons de teleurstelling getroosten van aan het kantoor der in en uitgaande regten den kommandant der schutterij, en aan de schutterszaal den ontvanger dier regten aantetreffen — dan toegefelijk zijn voor zwakheden en ijdelheid en zoo veel doenlijk, mannelijk voorwaarts schrijden, trots de Polka en Wals mouvementen onzer muzijk — dan willen wij, zoo al niet moedig, dan toch geduldig, onzen pligt vervullen en zal de staat worden gediend zoo als het behoort en zij die geroepen worden om te bevelen zullen de voldoening smaken van vertrouwen en ijver optewekken in stede van misnoegen en lachlust. Er kome uitkomst, opdat mijn politiemuts of patroontasch niet het graf mijner vaderlandsliefde worde.

Een Schutter,

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

30 Junij. *Doggersbank*, Valentien qq., van Java.— 2 Aug. *Hebé*, Kiehl, van dito; *Burgem. Hoffman*, Dijkema, van dito.— 5 Aug. *Maasstroom*, Mellema, van dito; *Ida Elisabeth*, Kramer, van dito.— Aug. *Almonde*, Surie, van dito.

Vertrokken.

9 Aug. *Hendrik Jan* v. d. Meyden, naar Batavia.

Zeilklaar.

Weltevreden, Duinker, naar Batavia; *Noach*, Wierikx, naar Sydney.

Helvoetsluis.

Aangekomen.

27 Julij. *Wilhelmine*, Thompson, van Hongkong.— 29 Julij. *Duisburg*, Wiegman, van New-York; *Amalia*, Habert, van dito; *Fosca Helena*, de Waal, van dito; *Amita*, Yturriaga, van Manzanilla; *Heimdahl*, Rostrup, van City-Point.— 31 Julij. *Anna*, Freerichs, van New-York.

6 Aug. *Ceres*, Meuldijk, van Havana.— 7 Aug. *Annebo*, Agensen, van Manzanilla; *Alexander*, Bain, van New-York.

Vertrokken.

26 Julij. *Paul Johan*, Kooy, naar Batavia.— 30 Julij. *I. C. Jones*, Woodburn, New-York.— 4 Aug. *St. George de la Mina*, v. d. Velde, naar St. George d'Elmina.— 9 Aug. *Johannes Lodewijk*, v. d. Waal, naar Batavia; *St. Helena*, Sterkenburg, naar Padang.

Brielle.

Aangekomen;

28 Julij. *Antilope*, Gnodde, Curaçao.

Texel.

Aangekomen.

26 Julij. *Jan van Schaffelaar*, Verbeek, van Sydney; *Albus*, Nelson,

van Charleston.— 28 Julij. *Anna*, Dabroek, van Java.— 31 *Constantia*, v. Monnom qq., van dito; *Jonkvrouw Geertrui*, Bouwer, van Old-Calabar.— 1 Aug. *Loreley*, Scholtens, van Suriname.— 5 Aug. *Beatrix*, van Wijk, van Java; *Louise Christina*, ten Harmsen, van Suriname.— 6 Aug. *Johanna*, Ouwehand, van New-York; *Rhijnvis Feith*, Lammerts, van Java.

Vertrokken.

7 Aug. *Hendrikus Gerardus*, van der Zee, naar Padang.

Zeilklaar.

9 Aug. *Nieuw-Holland*, Tuk, naar Batavia; *Amstel*, Rademaker, naar dito: *Graaf Dirk III*, Rotgans, naar dito; *Anna Maria Wilhelmina*, Fischer naar Suriname; *Cornelia Hendrika*, Jaski, naar dito; *Raphael*, van der Velde Smit, naar Curaçao; *Mathilde*, Fekkes, naar Livorne.

Vlie.

Vertrokken.

5 Aug. *Zuiderzee*, de Jong, naar Havana.

Vlissingen.

Aangekomen.

29 Julij. *de Lauwerzee*, Kloekers, van Montevideo. — 1 Aug. *Wilhelmina*, Biel, van dito. — 3 Aug. *Cassandra*, Heim, naar Jacmel.

Scheepstijdingen.

HARWICH, 2 *Augustus* 1859.

Het alhier in avarij binnengeloopen Nederlandsche schip *Friesland*, kapitein Mispelblom Beijer, van Amsterdam naar Batavia, heeft de reparatie in zooverre geëindigd, dat het heden van de Patent-Slip is gelaten.

Greenock, 2 Augustus. Het Engelsche schip *Scotia*, kapitein Ward, 29 Julij van hier naar Soerabaya vertrokken, is lek gesprongen en dien ten gevolge gisteren avond geretourneerd.

Kaap de Goede Hoop, 30 Junij. Het schip *Lesmoyne*, kapitein Demster, van Soerabaya naar Rotterdam, is 9 dezer lek en met verlies van zeilen in de Algoabaai binnengeloopen. Het schip moet lossen om te repareren.

Havana, 39 Julij. Met het op eergisteren alhier van China gearriveerde Nederlandsche schip *Bellona*, kapitein Kluin, zijn aangebragt 427 emigranten. Gedurende den overtogt zijn 73 overleden.

Montevideo 28 Junij. De Nederlandsche schoener *Sophia*, kapitein Kruise, van hier naar Rio-Janeiro, is bij het verlaten der haven met de Fransche bark *Mignone* in aanzeiling geweest en heeft daarbij belangrijke schade bekomen. Het schip is geretourneerd om te timmeren.

Rio-Janeiro 1 Julij. Het Ned. schip *Vier Gebroeders*, kapt. ter Marsch, van de Clyde naar Batavia, is hier heden lek binnengeloopen.

Gepraaide Schepen.

21 Mei, op 31° 30' ZB. en 13° OL. *Eva Johanna*, de Boer, van Batavia naar Amsterdam. — 28 Mei, op 31° ZB. en 40° WL. *Argonaut*, Carst, van Amsterdam naar Batavia. — 2 Junij, 1° 30' ZBr. en 31° 10' WL., *Maria*, van Wulven, van Newcastle naar Rio-Janeiro. — 5 Junij, op 6° 25' ZB. en 28° 36' WL., *Vesta*, Gerrebrands, van Rotterdam naar Batavia. — 7 Junij, op 14° ZB. en 31° WL., *Mary Goddard*, Haring, van Schiedam naar Batavia. — 18 Junij, op 6° NBr. en 23° WL. *Maria Agnes*, ten Brink, van Amsterdam naar Batavia. — 22 Junij, op 6° NB. en 22° 33' WL., *Stad Dockum*, van der Werf, van Amsterdam naar Batavia. — 26 Junij, op 4° ZB. en 31° WL., *Henriette*, van Loenen, van Texel naar Batavia. — 9 Julij, op 46° NBr. en 12° WL., *Jan Pieterszoon Koen*, Hugenholtz, van Amsterdam naar Batavia. — 19 Julij, bij Goudstaart, *Doggersbank*, Kerkhoven, van Amsterdam naar Batavia. — 24 Julij, op 49° 20' NBr. en 6° WL., *Cornelia*, Jaski, van Sunderland naar King George's Sound. — 27 Julij, bij Lezard, *Nederland en Oranje*, van Ruyven, van Rotterdam naar Batavia.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Elise Susanne*, van Boven Fagg; *D'Elmina*, Teengs; *Bantam*, van der Bolck; *H. A. van Paulo*, de Groot.

Batavia en Soerabaya, *Cortgene*, Dunlop.

Batavia, Samarang en Soerabaya, *Hollandia*, Wap; *Cornelia Mathilda*, Snoeij,

Soerabaya en Macasser, *Valparaiso*, Kok.

Padang, *Benin*, Grafthuis.

Japan, *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand.

Kaap de Goede Hoop, *Henriette*, van der Veen.

Valparaiso, *Trio*, Hamann.

New-York, *Germania*, Francken; *Tuisco*, Danneman; *Macaulay*, Rogers; *Flora Mac Donald*, Fuller.

New-Orleans, *City of Bath*, Carney.

Philadelphia, *Amalia*, Habert.

Boston, *Schuringa*, Engelsman; *Fosca Helena*, de Waal.

Baltimore, *Scotia*, Miskelly.

AMSTERDAM.

Batavia en Samarang, *Cornelis Houtman*, Rolman.

Batavia, Samarang en Soerabaya, *Schoonverbond*, Borchers; *Jacob*, Börger; *Decima*, Akkerman; *Ardjoeno*, Rapp; *Sir Robert Peel*, Lange·

Samarang, *Joh. Hendrika*, van der Weijden.

Soerabaya, *Oceaan*, Poestkoke.

Singapore, *Bosphorus*, Kruisinga.

Melbourne, *Kandanghauer*, Zeelt.

Kaap de Goede Hoop, *Estafette*, Rietveld; *Wildeman*, Driest.

Suriname, *Plata*, Koch.

Curaçao, *Santa Rosa*, Buikes.

Aangekomen Passagiers.

Van **Java**;

Per *Almonde*, kapt. Surie: de heeren E. W. Fabritius M. Vis, H. D. Boekholt met echt. en 4 kinderen, en de majoor L. Pison.

Per *Ida Elisabeth*, kapt. Kramer: de heeren Lindeman (particulier,) 5 kinderen en Javaansche bediende; E. W. Muller (geneesheer), echtg. en 2 kinderen: W. F. Neijs (controleur bij de land. ink. en cultureer op Java), 2 kinderen en Java bediende; alsmede 2 gepasp. soldaten.

Per *Constantia*, kapt. van Monnom qq: De heer P. Gruneau met twee zonen.

Van **Sydney**:

Per *Jan van Schaffelaar*, kapt. Verbeek: de heer H. J. Jansen.

Van **Suriname**:

Per *Loreley*, kapt. Scholtens, de heeren: G. L. Schönbeek en C. Roël.

Per *Louisa Christina*, kapt. Harmsen; de heeren Rocx, Kieven, Ströbel, Rixby, Schwensen en echtg., Dobler, echtg. en twee kinderen; mevr. Mosenbeek en acht kinderen.

Vertrokken Passagiers.

Naar **Java**:

Per *Nederland en Oranje*, kapt. van Ruyven; De heeren Jansen en Dornseiffen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
September.	21	Nederl. Ind.	Krabbe	Mardam	Passoeroean.
″	23	″ ″	Talsum	H. A. Tholen	Banjermassing.
″	—	″ ″	Risgil Hair	Sech Achmat bin Abd. Allen	Bima.
″	—	″ ″	Faulke Nassar	J. H. van Garling	Riouw.
″	—	″ ″	Samarang	A. M. Swarts	Batavia.
″	—	″ ″	Salim	Sech Achmt. Baoezeer	Banjermassing.
″	—	″ ″	Bacht Mastora	Said Machmt. bin Aloewie Alhabassij	Sengkawang.
″	—	″ ″	Abbool Hassim	Said Alie bin aloei Alhabassij	″

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
September.	22	Nederl. Ind.	Ings hien	Tjang Tiang-an	Bali.
″	—	″ ″	Dorothea Henriette	D. Smit	Banjermassing.
″	—	Nederlandsche	Helena Constantia	P. M. Donema	Makasser.
″	23	″	Joan Melchior Kemper	J. K. Salm	Nederland via Batavia.
″	—	Nederl. Ind.	Coquette	J. van Zalingen	Panaroekan.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Ind.	Alhamadanie	Said Ismail Alhabassij	Cheribon en Batavia	Hill Broekman & Co.
Fransche	Jessore	Gachet	Frankrijk	Mac Lennan & Co.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Regina Maria	Ouwehand	Nederland	″ ″ ″ ″
″	Goede Verwachting	Van Lindonck	″	″ ″ ″ ″
″	Dirk Arnold	de Veer	″	″ ″ ″ ″
″	Walcheren	K. Hoek	Rotterdam	″ ″ ″ ″
″	Zeeland	H. P. Hazewinkel	Nederland	″ ″ ″ ″
Engelsche	Roijal Sovereign	J. Vibert	Onbepaald	″ ″ ″ ″
Noorweegsche	Favoriten	P. Kaurin	Cowes	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	″ ″ ″ ″ ″
Nederlandsche	Cornelis Wernard Eduard	Bakker	Nederland	″ ″ ″ ″ ″
″	Arlequin	Singer	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
″	Vereeniging	J. de Jong	Nederland	″ ″ ″
″	Macao	Krol	″	″ ″ ″
″	Bommelerwaard	Loos	″	″ ″ ″
″	Commissaris des Konings van der Heim	Van Santen	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
″	Jeannette Agatha	Cleijndert	″	″ ″ ″ ″ ″ ″
″	Borneo	De Best	Nederland	″ ″ ″ ″ ″ ″
″	Pieter Corneliszoon 't Hooft	N. Koens	″	″ ″ ″ ″ ″ ″
″	Prins Maurits	J. J. Bart	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
″	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	″	″ ″ ″ ″
″	Admiraal van Heemskerk	Koning	Nederland	″ ″ ″ ″
″	Marianne	H. P. Gronbeck	Amsterdam	″ ″ ″ ″
″	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
″	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	″ ″ ″ ″ ″ ″
″	Vesta	J. P. C. Gerrebrands	Holland	″ ″ ″ ″ ″ ″
Nederlandsche	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
″	Bulgersteijn	Verhagen	Onbepaald	″ ″ ″ ″ ″
″	Ida Willemina	Van Wijland	″	″ ″ ″ ″ ″
″	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	″ ″ ″ ″ ″
″	Java Courier	G. Diepering	Amsterdam	P. Kervel & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met Ned. Ind. brik *Talsum*, de heer de Groot, van Alphen, Slosscher en bannelingen.— Met de Nederl. Ind. bark *Faulke Nassar*, mevrouw Donselaar en familie.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Dorothea Henriette*, Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Soembing, Suriname en schroefkorvet Groningen; de Gouvernements schroefschoener Java; de schepen Prins Maurits, Spitfire, Staatsraad Baud, Djoedool Moebarak, De goede Verwachting, Zeeland, Herschel, Jesore, Pieter Corneliszoon 't Hooft en Samarang; de stoomschepen Palembang, Batavia, en Javaan; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Samuel Hendrikus, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim, Jeannette en Agatha, Jan Schouten, Meteor, Arlequin, Koophandel, Ida, Regina Maria, Borneo, Macao, Goansien, Dirk Arnold, Bulgerstijn, Ida Wilhelmina, Walcheren, Nieuw Lekkerland, Hing Goan, Vesta, Fathool Wahab, Java Koerier, Cornelis Wernard Eduard, Bommelerwaard, Krimperwaard, Salma. Alhamadanie, Waalstroom, L' Amitié, Fathoor Rachman en Faulke Nassar; de brikken So-Ootdin, Talsum en Risgil Hair; de schoeners Sarie Tengaroong, Carolina, Moostane, Marianne, Poospa en Hoseeng; de kotters Tedok en Krabbe.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

12 September. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, van Pasoeroean den 8sten September.

14 September. De Ned. Ind. kotter *Klara*, gezagv. SAHAK, van Banjoewangie den 10den September; het Ned. schip *Stad Schiedam*, gezagv. F. A. WULP, van Soerabaya den 5den September; de Ned. Ind. bark *Johannes Hendrikus Ferdinand*, van Soerabaya, den 9den September.

16 September. De Ned. Ind. brik *Norfolk*, gezagv. SAID OEMAR BIN ABDOLLA MOTAHAR, van Grissee den 5den September.

17 September. De Ned. Ind. bark *Columbus Almansoor*, gezagv. SECH OEMAR BIN MATRIEF AMERIE, van Grissee den 10den September.

VERTROKKEN.

12 September. De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, naar Pasoeroean; de Ned. Ind. bark *Foolkoosseroer*, gezagv. SECH ABDULLA BIN OSMAN BAHASOAN, naar Samarang.

13 September. De Ned. Ind. schoener *Almashoor*, gezagv. ALIM, naar Riouw.

17 September. De Ned. Ind. schoener *Hoseeng*, gezagv. INTJE LANANG, naar Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Sie Berkat*, gezagv. SECH HOESIN BIN ACHMAT BAGRAF, naar Pontianak; de Ned. Ind. bark *Johannes Hendrikus Ferdinand*, gezagv. G. H. LODEWIJKS, naar Singkawang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoor, Atiat Tilmaula, Mifrejool Moelook, Sie Damar en Maria; de kotters Mabroek, Noorsasie en Klara; de brikken Machmoedie en Norfolk; de barken Amana Tulbarie, Columbus en Almansoor; het schip Stad Schiedam.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 23sten tot en met den 25sten September 1859.

AANVOER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Venus*, gezagv. JAN agenten MCMILLAN MARTEN & Co.

12 picols dendeng, 2 picols huiden, 35 stuks hoornen, 40 picols corianderzaard, 25 picols klapper-olie, 300 picols rijst, 8 varkens, MCMILLAN MARTEN & Co.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Faid Alim*, gezagv. SAID EDROOS BIN MOHAMAT ALHABASSIJ agent Gezagvoerder.

6 weegschalen, FRASER EATON & Co; 10 vaten lood, ADAM & Co; 10.700 stuks vloersteenen, 2 kisten koopmanschappen, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Macassar per het Ned. schip *Helena Constantia*, gezagv. DONEMA.

15 kisten koopmanschappen, J. F. VAN LEEUWEN & Co.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *El Mashoor Balkaer*, gezagv. SAID MOHAMAT BIN ALOEWIE ASEGAF.

Ballast.

Naar Panaroekan per de Ned. Ind. bark *Coquette*, gezagv. JAN VAN ZALINGEN.

Ballast.

Naar Bengalen via Batavia per het Eng. schip *Roijal Sovereign*, gez. J. VIBERT.

Ballast.

Naar Nederland via Batavia per het Ned. schip *Joan Melchior Kemper*, gezagv. J. K. SALM.

4001 75/100 picols suiker, 1000 picols koffij, 80 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland per het Noorw. schip *Favoriten*, gezagv. F. KAURIN.

15 picols rotting, 7598 90/100 picols suiker, HILL BROEKMAN & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Venus*, gezagv. JAN.

Ballast.

Naar Singapore via Samarang per de Ned. Ind. bark *Foolkool Haer*, gezagv. SAID MOOKSIN BIN ABDULLA.

25 picols kapook, 1 kist 600 gr. knoopen, A. JOHAN; 245 vaten koolteer, MCMILLAN MARTEN & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* 17.—

KOFFIJ nominaal.

RIJST (CARGA) per koijang *f* 115 à *f* 125.—

Id. (WITTE) ″ ″ *f* 160 à *f* 170.—

KOEHUIDEN per picol.

ARAK per legger *f* 50.—

OLIE (KLAPPER) *f* 20.—

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTEN.

ROTTING *f* 8 à *f* 9.—

WISSELKOERS. 103. London 11½.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.